

Nas mjet' dajnos 18. VI 1970.

VELIKO SLAVLJE U GRUDAMA I DRINOVICIMA

Održani prvi „Šimićevi susreti“

NA NARODNOM ZBORU GOVORILI PREDSIJEDNIK CK SK BIH BRANKO MIKULIĆ I PREDSIJEDNIK SAVEZA KNJIZEVNIKA JUGOSLAVIJE PROFESOR DR IVO FRANČEŠ — NAGRAĐENI MLADI PJEŠNICI NIKOLA MARTIĆ I MILE PEŠORDA

Do rodnog mjesla braća Antuna Branka i Slanišava Šimića — Drinovaca — trebalo je prevaleti put koji prolazi tipičnim hercegovačkim kamenjarom, putem kojeg isplu plehoviša kiše i raspucava vrela hercegovačko sunca. Na „povrat“ Gruda, međutim, pred nama su se radali novi vidici, pucao široki horizont, proširilo se Imotsko-bekijsko polje, što se kao golemo stopalo usadilo u ljuti krč između Biokova i obronaka Čvrstnca. Polje je dugo četrdesetak kilometara. Okićeno je sa svih strana naseljima koja bdiju nad njim. Vodič nam nabreja i pokazuje područja: Ružiči, Grude, Sovići, Gorica, Vinjani, Imotski, Proložac, Runovići i Drinovci.

Domaćini, svačeno odjeveni, dočekuju ugledne goste — delegaciju književnika Jugoslavije koja će prisustvovati „Šimićevim susretima“, organizovanim u čast drinovčankih pjesnika — braće Šimić. Učestnici gimnazije prvi pozdravljaju književnike, njih četrdeset, daruju ih crvenim majskim ružama, radoznelo zapilkuju.

Navečer, u sali kino „Tisla“, Grudani su se sreli s pjesnicima i recitatorima Šimićeve poezije. Nakon što je predsjednik Odbora prvih „Šimićevih susreta“ Mate Boban pozdravio prisutne, o značaju stvaralačkog djela braće Šimić, obavio je dr. Ivo Frančes, akademik iz Zagreba. Ističući vrijednosti Antuna Branka Šimića u okviru naše književne djelatnosti s početka ovog stoljeća, prof. Frančes je rekao: „Šimić je svojim djelom dokazao da nije išao melem ispod zvijezda...“

Kamerna grupa mostarskog Pozorišta izvela je recital Šimićeve poezije. Uočavajući Šimićevo djelo, kao i ono najvježnije, što je rečeno o tom djetu, interpreti su uspjeli da stvore lokav ugođaj, da su prisutni doživjeli pjesnika, da su se naprosto identifikovali s likovima, jednom riječju pjesnik i čovjek-slušatelj mislili su isto, osjećali isto. Niada do u rodnom kraju pjesnikovom, na mrazu tako snažno i uvjerljivo djelovali stihovi o siromasima „Iste lijele ućeka jelo i jelo stipljenja“.

Poslije uspješnog recitela, ostali pjesnici su čitali svoje neobjavljene pjesme u konkurenciji za nagradu.

U žilj reflektora je bilo osamnaest pjesnika. Pjesak je dočeka i ispratio likove iz Makedonije, misaona pjesnika iz Crne Gore, pjesniko-kozlovska fraška iz Srbije, simbolična pjesma iz Hrvatske, nabreklih lirika iz Bosne i Hercegovine. Aplaudiralo

se ljudski, od srca, aplaudirao je čovjek — čovjeku, čovjeku koji je poslao tako blizak, drag. Ako je lačno da čhalac ili slušatelj doraduje pjesmu, onda se to sigurno dogodilo u Grudama.

Drugi dan „Šimićevih susreta“ proleakao je u Drinovcima, koje se prošire s južne i jugozapadne strane Imotsko-bekijskog polja. Rojevi kuća smjestili se na kamenjar, na sigurnom, jer polje svake zime poplavi voda i leđa umjesto polja vidite vodena prostranstva slična jezeru ili morskome zalivu. Drinovčani se odvajkada bore s vodom. „Olimpju joj plodove svoga rada. A kamen drinovčaki, stoji vjeran, podatan. Ljudi od njega grade kuće, zidaju ograde u škrapućama u kojima odavno sada duhan, vlnovu lozu, smokve i šipke...“ Tik do zgrade osmogodišnje škole je radna kuća pjesnika, a u školskom dvorištu spomen-bista. I baš tu, pored biste, Drinovčani su za „Šimićeve susrete“ postavili podijum s mikrofonom i zaslora na kojima su ulitali Šimićevi stihovi:

„Čovječe pazi da ne ideš malen ispod zvijezda!“

„O čuli, jedno lijele, zaboravi jelo i jelo stipljenja! (Siromasi koji jedu od podne do podne)“

Sve la, djeluje divno, jedinstveno. Ničag suvišnog. Sve se utkalo u kamen i zemlju, predložak.

Dan vedar, svečarski. Zaući poznate glazbe iz Trebižata lijele su znakom i gube se u uvatane... Za mikrofonom je prvi predsjednik općine Grude Ante Pleh. Izražava dobrodošlicu predsjedniku Centralnog komiteta Saveza komunista Bosne i Hercegovine Branku Mikuliću, čestitajući književnika iz svih krajeva Jugoslavije, predstavnicima svih hercegovačkih općina, kulturno-prosvjetnim i političkim radnicima, te prisutnim Hercegovcima i Dalmotincima, kojih je bilo preko četiri tisuće. Akademik dr. Ivo Frančes govorio je skupu o značenju djela braće Šimića, te o nepobilnoj vezi rodnog kraja i njegove poezije.

Predsjednik Žirija Radovan Vučković saopćava zatim odluku žirija. Nagrađeni su pjesnici — Nikola Martić za „Bogumilsku baladu“ i Mile Pešorda za „Tužbalicu“. Nagrađeni pjesnici pozdravljeni su dugolanim aplaudom. Pešordina „Tužbalica“ izmamila je mnoga suza. A kako i ne bi kad lih, ciglih žest stihova, sadržavaju sve palnje ljudi iz krša.

„Svi moji dragi idu u daleki Svili
Lipe lužne oči upiruć ljudem nebu
Na napušćenju grudi ja uzgajam cvili
Da ga zasada na mom grobu
Al' šta će meni cvili i laj' blili
Svili
Kada sama živim kad ću sama mrići“
(„Tužbalica“ — Majka u domu opuslilom — Mile Pešorda)

Recital Šimićeve poezije, kojeg su izveli glumci Mostarskog pozorišta, produžio je postavljanje prisutnih sa pjesnikom. Zega nije smelala pučastvu da pažljivo prati i odobrava govor Branka Mikulića, predsjednika CK SK BiH. Bio je lo progled krupnih ostvarenja u proteklih 25 godina i bliska vizija novih pobjeda u borbi za bolji život radnih ljudi naše zemlje.

Uveličavajući „Šimićeve susrete“, Kulturno-umjetničko društvo „Abrašević“ iz Mostara, izvelo je prikladan umjetnički program. Veselja se natisvilo do kasno u noć. Kamenjara je organizatora da „Šimićevi susreti“ budu tradicionalni, da se održavaju svake godine u maju. Za ova, prva, može se slobodno reći da su potpuno uspjeli i kao kulturna i kao društveno-politička manifestacija. Susreti su obilježili ljude, pjesnika i poklonike poezije. Odalo je priznanje drinovčankom pjesniku koji nije išao melem ispod zvijezda, nego je stvorio djelo čija će se vrijednost svakodnevno otkrivati i sve više priznavati, a sve lo stoga što su braća Šimić stvarali prvu, istinsku poeziju.

Ferdo BOBAN

Tradicionalna proslava u Vitini

Po dvadeseti put nared za podne Hercegovine i susjedne Dalmacije proslavio je zajedno svojevrsan praznik: proslavu u čast izgradnje prvog zadrnog doma u zapadnoj Hercegovini. Proslavi je prisustvovalo oko desetak hiljada ljudi.

Vrijedno je napomenuti da je na proslavu u Vitini došao znatan broj naših radnika koji se nalaze na privremenom radu u Austriji i Zapadnoj Njemačkoj.

Na pozornici, koja je bila postavljena u parku kod samog izvora Vrištišće, redale su se folklorno-umjetničke grupe u narodnim nošnjama iz ljubuške i susjednih komunata tako zabavljale posjetioce sve do kasno poslije podne.

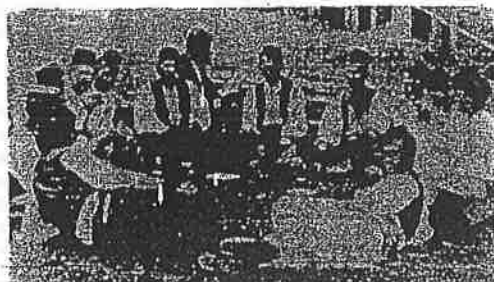
Božo Markić

FOTOGRAFIJA IZ 1908. GODINE

Seoski vijećnici procjenjuju štetu

Ljubuški fotograf Petar Gumbić napravio je 12. avgusta 1908. godine ovaj animak u Donjim Radišćinama kod kuće Mijata Tomića na Crničini. Seosko vijeće, koje je bilo sastavljeno od 15 najuglednijih ljudi, vršilo je procjenu učinjenih šteta. Vijećem je rukovodio Juko Tomić, etarjehina sela. Mnogi stariji ljudi iz Donjih Radišćina sjećaju se tog događaja. Tako, 80-godišnji Jure Markić, koji je kao lugar pedeset godina obilazio i čuvao Radišćko polje, Ante Čuvalo iz Toronta, sirc poznatog boksera Džordža Čuvala i mnogi drugi pričaju o tom događaju.

B. M.

Seosko vijeće za procjenu poljoprivredne štete na Crničini u Donjim Radišćinama kod Ljubuskog iz 1908. godine

DVA PISMA IZ BUENOS AIRESA

To jedinstveno, toplo i čudesno Sarajevo...

HAJRUDIN MEHMEDBASIĆ, potpredsjednik Matice Bosne i Hercegovine

Čast nam je da Vam uputimo naše riječi koje nisu dovoljne da iskazuju naše utisak o jedinstvenom, radnosnom i čudesnom Sarajevu. To je grad koji nas je osvojio ljubaznošću svojih ljudi, osobenošću svojih ulica, ljudskom toplotom i sračnošću vaše osobe, dok ste nas pratili tokom našeg kratkog i velikog putovanja.

Ostavili ste na nas nezaboravan utisak, bili smo potreseni i uzbuđeni u društvu prijatelja, koji se poznaje odvijek, i koji svoje prijateljstvo sa nježnošću iskazuje.

Sarajevo je za nas obavijeno snom, protkanao tragovima sračnosti kojom nas je okružila Matice posredstvom svojih ljudi. Nikada nećemo zaboraviti trenutak rastanka i stvarno smo osjećali kao da ostavljamo nešto, što čini dio nas samih, u vašem grudu i da će grad to ljubomorno da čuva.

Molimo vas, g. Mehmedbasiću, da još jedanput primite izraze naše ljubavi i zahvalnosti.

Predsjednik CORAL BUENOS AIRES
JUAN CARLOS MELUSO RODOLFO KUBIK
Direktor grupe
Dock Sud (Avellaneda), 23. 4. 1967.

Novo rukovodstvo „Jorgovana“

Poštovana gospodo,

Shodno našim internim propisima izvršeni su nedavno opšti izbori za izbor novog Upravnog odbora našeg društva. Smatramo da je potrebno da to stavimo do znanja svim pripadnicima jugoslavenske kolonije, kao i svim onim institucijama i saradnicima sa kojima održavamo prijateljske kontakte. Navodimo Vam imena izabranih osoba:

Predsjednik: Tomas Matijašević
Sekretar: Gernan Svab
Zamjenik sekretara: Norma Turić
Blagajnik: Milorad Vujičić
Zamjenik blagajnika: Estanislao Jurinčić
Kontrolori računa: Jorge Espinosa Mateo Veza

Predali smo im u ruke povjerenje i sudbinu povećanja i širenja prestiža naše institucije. Uvjereni da će ostvariti što raznovrsniji umjetnički repertoar i zadovoljiti sve one koji nam budu dalj svoju podršku.

Ovim Vam uručujemo naše sračne i iskrene pozdrave sa najboljim željama.

Tomas Matijašević
Predsjednik
CONJUNTO YUGOSLAVO DE DANZAS Y MUSICA
„JORGOVAN“
DOCK SUD (AVELLANEDA)
BUENOS AIRES

IZ MAKEDONIJE

Počela bitka za pšenicu

Za razliku od ostalih agrarnih regiona, u kojima su katastrofalne poplave i druge elementarne nepogode u velikoj mjeri smanjile prinose, na pšeničnim poljima Makedonije biće postignuti rekordni prinosi. I pored toga što su zasijane površine za 31.000 hektara

manje nego prošle godine, kada je zasijano 158.000 hektara, očekuje se da će ovogodišnji prinosi biti znatno onima iz 1957. godine, kada je prinost pšenice bio rekordan i iznosio 290.000 tona pšenice.

Kombajni žanju od ranog jutra do kasne večeri

Djeshma o jednom brijegu

Taj brijeg, na kojem često miruje moj pogled,
dok sjedim sam u sobi, pust je. Tu ne raste ništa,
tek kamenje se golo plavi.
Mi gledamo se nijemo. Brijeg i čovjek.
Ja nikad neću znati gdje se sastaje naš različiti smisla.
Pod brijegom nada tebe. I ljudi se muče radom.
Brijeg stoji, plav i visok, susjed neba.
U noći ga vidim. Svi smo duboko u noći,
al' znam: on je tu! Ko čitanje je težak.
Mi rastat ćemo se tudi jedan drugom.
Ja umrljet ću. Brijeg se neće maći,
ta plava skamenjena vječnost.

(A. B. ŠIMIC — „Preobraženja“)